

Citovanie

<http://www.archivari.sk/dokumenty/pr oblemycitovania.pdf> (cit.12.9.2014)

Upozornenie: autori a diela použité na dokreslenie situácie sú vymyslené!

Cieľom odkazov t.j. citovania je

- presná identifikácia zdroja, ktorý bol použitý,
- vyznačiť preberané myšlienky a použité publikácie

poradie údajov v citácii je záväzné,
najdôležitejšou zásadou je použitie jedinej a
rovnakej techniky citovania v celom texte.

Citovať musia vedieť

- odborní a vedeckí pracovníci pri písaní vedeckých, odborných, záverečných a kvalifikačných prác.
- študenti pri písaní seminárnych, ročníkových, ale aj bakalárskych a diplomových prác
- vydavatelia publikácií monografického i seriálového typu

Citát vs. parafráza

- Citát
  - doslovne prevzatý text
  - krátky a výstižný,
  - maximálne na 10 riadkov
  - musí byť v úvodzovkách
- Parafráza
  - upravená myšlienka iného autora
  - zmysel myšlienky ostáva nezmenený
  - preklad myšlienky autora (náš vlastný)
  - informácie z knihy preformulované
  - nepatrí do úvodzoviek
  - môže byť aj na celú stranu.

ukážka

- **Citát:**

Dillingerová (2020) vraví, že pri hre, ktorou sa dieťa učí, dochádza k viacerým postupným fázam a „začína sa napodobňovaním“.

- **Parafráza:**

Podľa Dillingerovej (2020) sa jednotlivé fázy učenia hrou dajú opísať slovami: napodobňovanie, analógia, selekcia, kryštalizácia, automatizácia.

Použitá literatúra

DILLINGEROVÁ, M. Ako vytvoriť hru na vyučovanie In *Dva dni s didaktikou matematiky. Zborník príspevkov*. Bratislava : FMFI UK v Bratislave, 2020. ISBN 978-80-8147-095-0, s.36-42.

Metódy citovania podľa ISO 690-2

- 1. Metóda číselných odkazov
- 2. Metóda priebežných poznámok
- 3. Metóda prvého údaja a dátumu.
(odporúča sa)

Líšia sa v citovaní v texte, v citovaní pod čiarou a v tvorbe Zoznamu bibliografických odkazov.

Všeobecné pravidlá

Citovanie

- v texte je veľmi stručné,
- pod čiarou je trochu širšie
- a v Zozname bibliografických odkazov je potrebné uviesť kompletnú a presnú citáciu použitého zdroja.

Je to dôležité predovšetkým pri elektronických zdrojoch, kde musí byť uvedené, že ide o zdroj online, kedy bol citovaný a na akej presnej adrese sa nachádza, nie všeobecnú širokú adresu webovej stránky inštitúcie, na ktorej je nemysliteľné vyhľadať, pod čím môže byť použitý citovaný zdroj.

1. Metóda číselných odkazov

- Citácie sú spojené s popisom citovaného dokumentu poradovým číslom, ktoré je umiestnené ako horný index alebo v zátvorke.
- Poradie odkazov zodpovedá prvému výskytu ich citovania.
- Ak za sebou nasleduje viac citácií toho istého dokumentu, majú rovnaké číslo ako prvá citácia.
- Ak sa citujú osobitné časti dokumentu, môžu sa za poradovým číslom citácie po čiарke uviesť čísla strán aj s označením s.
- Odkazy sa v číslovanom zozname bibliografických odkazov usporiadajú podľa ich poradových čísel.

...diplomových prác podľa Katuščáka (1).....Dizertačné práce sú ďalším typom špeciálnych dokumentov (7, s. 256)... a ďalšie typy (15, s. 39)

2. Metóda priebežných poznámok

- Citácie sú spojené s popisom citovaného dokumentu poradovým číslom, ktoré je umiestnené ako horný index alebo v zátvorke.
- Tieto čísla odkazujú na poznámky, v ktorých môžu byť odkazy na citácie.
- Pre každý výrok alebo skupinu výrokov sa používa jedno číslo poznámky. Príslušná poznámka môže citovať viac ako jeden dokument.
- Prvá citácia musí obsahovať dostatočné údaje na identifikáciu dokumentu, aby zabezpečila presné spojenie medzi citáciou a dokumentom
- Druhá a ďalšia citácia sa môže skratiť tak, že sa uvedie len priezvisko a meno autora a skrátenejší názov, za ktorým sa napíšu čísla citovaných strán.
- V zozname bibliografických odkazov sú záznamy usporiadané abecedne
- Poradové čísla citácií a poznámok sa uvádzajú len v poznámkach pod čiarou.

diplomových prác podľa Katuščáka (14).....Dizertačné práce sú ďalším typom špeciálnych dokumentov (15) ... a ďalšie typy (16)

3. Metóda prvého údaja a dátumu

- V texte sa uvedie v zátvorkách prvý údaj (priezvisko autora alebo prvé slovo z názvu) a rok vydania citovaného dokumentu.
- Ak sa prvý údaj už nachádza v rámci textu, v zátvorkách za ním sa uvedie len rok.
- Ak majú dva alebo niekoľko dokumentov ten istý údaj a rovnaký rok, odlíšia sa malými písmenami a, b, c a pod. za rokom vnútri zátvoriek. To isté sa urobí aj v zozname bibliografických odkazov.

...diplomových prác podľa Katuščáka (1998).....Dizertačné práce sú ďalším typom špeciálnych dokumentov (Kucianová, 2000) ... a ďalšie typy (Kucianová, 2005)

Ukážka so zvýrazneným citovaným textom

knihovnícky tradicionalizmus a jednostrannosť systémového technokratizmu a „**vidieť človeka aký je, čo vie a čo chce vedieť, ako vie robiť, čo k tomu z ľudského fondu poznania potrebuje, aké sú jeho vlastnosti a schopnosti, jeho kultúrna, kvalifikačná a informačná úroveň, ktorá mu uľahčí sebapoznávanie, sebaaktualizovanie, sebarealizáciu v danom prostredí i spoločnosti**“ (Žatkuliak, 1981, s. 35). Dnes, po dvadsiatich rokoch, je téma človeka v spoločenských procesoch všeobecne znovu oživená a miestami sa zdá, že až zdevalvovaná (napríklad „zázračnými“

ŽATKULIAK, J.G. Používatelia odborných informácií ..., 1981.

...

RUBIN, R.E. 1998. *Foundations of Library and Information Science*. New York : Neal-Schumann Publishers, 1998. 495 s. ISBN 0-02-852321-7.

SEILEROVÁ, B. 1995. *Človek vo filozofickej antropológii*. Bratislava : IRIS, 1995. 152 s. ISBN 80-86454-14-5.

ŠMAJS, J. 1997. *Ohrozená kultura : od evolučnej ontologie k ekologickej politice*. 2. rozš. vyd. Praha : Nakl. Hynek, 1997. 205 s. ISBN 80-7184-754-4.

...

ŽATKULIAK, J.G. 1981. *Používatelia odborných informácií a informatické služby*. Bratislava : SPN, 1981. 342 s.

Autor – autori

čo ako oddeľovače ukážka

- priezvisko veľkými písmenami, za ním čiarka medzera
- krstné meno má veľké iba začiatkové písmeno, za ním bodka medzera
- Krstné meno môže byť celé, alebo iba jeho skratka
- dvaja alebo traja autori
  - v prípade uvedenia celých krstných mien sa jednotlivé mená oddeľujú medzerou, pomlčkou a medzerou
  - v prípade uvedenia krstných mien len iniciálou sa jednotlivé mená oddeľujú čiarkou a medzerou
- Za krstným menom alebo posledným menom nasleduje bodka a medzera

HODÚR, Ján.

HODÚR, J.

HODÚR, Ján – RÉVAY, Michal – ZISKA, Peter.

HODÚR, J., RÉVAY, M., ZISKA, P.

POZNÁMKA: Všetky tu a ďalej uvedené diela a autori sú vymyslené a nemajú s reálne žijúcimi osobami či literatúrou nič spoločné.

Zdrojový dokument

- Monografia
- Článok v zborníku, časopise a pod – zdroj je zborník, časopis
- ...

Zdrojový dokument sa píše kurzívou!

Monografia: *NEBOJSA, J. Dve vety o strachu*

Článok: *NEBOJSA, Ján. Dve vety o strachu In Zborník konferencie upírov*

Článok v zborníku s podnázvom: *NEBOJSA, Ján. Dve vety o strachu In Zborník konferencie upírov : Napi sa a neublíž*

- Pozor na **medzeru dvojbodku medzeru** medzi názvom a podnázvom!

miesto vydania : vydavateľ, rok vydania ...

- **Miesto vydania** je od vydavateľstva oddelené **medzerou, dvojbodkou a medzerou**
- **Vydavateľ** je od roku vydania oddelený **čiarkou a medzerou**
- **Rok vydania** ukončený **bodkou a medzerou**

NEBOJSA, J. *Dve vety o strachu* Bratislava : Libelud, 2011.

- Za týmito údajmi by mali ešte nasledovať
- **počet strán** so skratkou **s.** na konci
- **číslo ISBN** aj s návestím ISBN v prípade publikácií monografického typu, príp. aj v zborníkoch.

NEBOJSA, J. *Dve vety o strachu* Bratislava : Libelud, 2011. 153 s. ISBN 80-7604-767-4.

- Časopisy podľa uvedenia – neuvedenia čísla ISSN,

Časopisy - periodiká

- Ak sa neuvádza číslo ISSN,
  - Uvedte rok vydania, čiarka a medzera,
  - poradie ročníka so skratkou roč. (príp. bez ročníka, ak sa nevyskytuje na dokumente) za ním čiarka a medzera
  - ďalej číslo periodika so skratkou č. a za ním čiarka a medzera
  - rozpätie strán, na ktorých je citovaný článok a za ním bodka.

NEBOJSA, Ján. Dve vety o strachu In *Zborník konferencie upírov : Napi sa a neublíž.* Bratislava : Libelud, 2011, roč. XXII, č. 45, s.25-51.

- V prípade, že je uvedené číslo ISSN,
  - Za názvom zdrojového dokumentu, ktorý je kurzívou bude bodka a medzera.
  - Nasleduje návestie ISSN a číslo ISSN, za ním čiarka a medzera
  - rok vydania, čiarka a medzera,
  - poradie ročníka so skratkou roč. (príp. bez ročníka) za ním čiarka a medzera
  - číslo periodika so skratkou č. a za ním čiarka a medzera
  - rozpätie strán, na ktorých je citovaný článok a za ním bodka.

NEBOJSA, Ján. Dve vety o strachu In *Zborník konferencie upírov : Napi sa a neublíž.* ISSN 1321-7023, 2011, roč. XXII, č. 45, s.25-51.

Zborníky

- Ak nemá číslo ISBN,
  - Za názvom bodka a medzera.
  - miesto vydania, za ním medzera, dvojbodka a medzera
  - vydavateľstvo, za ním čiarka a medzera
  - rok vydania, za ktorým je tiež čiarka a medzera
  - rozpätie strán so skratkou s. na začiatku, za rozpätím bude bodka.

NEBOJSA, Ján. Dve vety o strachu In *Zborník konferencie upírov : Napi sa a neublíž.* Bratislava : Libelud, 2011, s.25-51.

- Ak citovaný zborník má číslo ISBN,
  - tak za názvom nasleduje bodka a medzera.
  - miesto vydania, za ním medzera, dvojbodka a medzera
  - vydavateľstvo, za ním čiarka a medzera
  - rok vydania, za ktorým je oproti predošlému prípadu bodka a medzera
  - návestie ISBN a číslo ISBN, za údajom je čiarka medzera
  - rozpätie strán so skratkou s. na začiatku, za rozpätím bude bodka.

NEBOJSA, Ján. Dve vety o strachu In *Zborník konferencie upírov : Napi sa a neublíž.* Bratislava : Libelud, 2011. ISBN 80-7604-767-4, s.25-51.

Údaje z internetu

Za názvom dokumentu, ktorý je kurzívou, ak má aj podnázvy, tak aj tie sú kurzívou, aj v prípade, že sú viaceré,

Nasleduje v hranatých zátvorkách uvedený údaj [online], za ním bude bodka a medzera .

Nasleduje miesto vydania, za ním medzera, dvojbodka a medzera

Vydavateľstvo, za ním

Rok vydania

Údaj o dátume citovania v hranatých zátvorkách v tvare [cit. 2008-01-27], bodka a medzera.

Nasleduje počet strán so skratkou s., ak je uvedený, za údajom je bodka, ďalej číslo ISBN s návestím ISBN a bodkou na záver.

Posledný je údaj Dostupné na internete: http://..... , kde je uvedené celá presná adresa, z ktorej bol použitý citovaný materiál.

NEBOJSA, J. Dve vety o strachu In *Zborník konferencie upírov : Napi sa a neublíž.* [online]. Bratislava : Libelud, 2011. [cit. 2011-03-01]. ISBN 80-7604-767-4.

Dostupné na internete:

<<http://dracula.brac.ro/konferencia/zbornik/nebojsa.html>>.

Špeciálny prípad – citácia citácie

V knihe: NEBOJSA, J. *Dve vety o strachu*
Bratislava : Libelud, 2011. 153 s. ISBN 80-7604-767-4. sme našli citovanú vetu Smädného, ktorú chceme tiež citovať.

V takom prípade v texte uvedieme napr.:

Smädný (In : Nebojsa, 2011) tvrdí, že „...

V zozname literatúry bude uvedená kniha Nebojsu.

pozrite si aj

http://stella.uniba.sk/texty/690-2010_priklady.pdf

a

https://uniba.sk/fileadmin/ruk/cit/ais/zaverecne-prace/metodika_pisania_zp.pdf